

Polugodišnji financijski izvještaji neprofitnih organizacija za razdoblje 1.1. do 30.6.2023.

Igor Milinović, mag. oec.

Neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo, za razdoblje 1. siječnja do 30. lipnja 2023. predaju Financijskoj agenciji do 30. srpnja 2023. Izvještaj o prihodima i rashodima na Obrascu: PR-RAS-NPF. Navedeni izvještaj popunjava se prvi put u eurima.

1. Tko je obveznik sastavljanja polugodišnjeg financijskog izvještaja

Polugodišnji financijski izvještaj sastavlja samo neprofitna organizacija koja vodi dvojno knjigovodstvo. Također, polugodišnji financijski izvještaj predaju i neprofitne organizacije koje su stekle uvjete za vođenje jednostavnog knjigovodstva i primjenu novčanog računovodstvenog načela, ali su odlučile i nadalje voditi dvojno knjigovodstvo.

Neprofitne organizacije koje vode jednostavno knjigovodstvo NE predaju polugodišnje financijske izvještaje.

Propisi temeljem kojih se sastavlja polugodišnji financijski izvještaj neprofitne organizacije su:

- Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Nar. nov., br. 121/14 i 114/22- u nastavku teksta: Zakon),
- Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Nar. nov., br. 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Za sastavljanje polugodišnjeg financijskog izvještaja neprofitnih organizacija bitna je i *Uputa za izradu i predaju financijskog izvještaja neprofitnih organizacija za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 202x.* (u nastavku teksta: Uputa), koja se objavljuje na stranicama Ministarstva financija.

Neprofitne organizacije koje u razdoblju 1.1. do 30.6.2023. nisu imale niti jedan poslovni događaj, niti u poslovnim knjigama nisu imale podatke o imovini i obvezama ne predaju polugodišnji financijski izvještaj.

2. Rok i način predaje financijskih izvještaja

Prema čl. 10. st. 2. *Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija*, polugodišnji financijski izvještaj predaje se u FINA-u za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja u roku od 30 dana po isteku izvještajnog razdoblja.

ističemo...

Dakle, neprofitna organizacija predaje u FINA-u **polugodišnji financijski izvještaj** za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2023. **najkasnije do 30. srpnja 2023.**

FINA nakon navedenog roka neće zaprimati financijske izvještaje. Prema Uputi, financijski izvještaj na propisanom obrascu moguće je predati FINA-i:

- u elektroničkom obliku s ugrađenim kontrolama, koji su dostupni na internetskoj stranici Ministarstva financija i FINA-e, ili
- putem papirnatih obrazaca koji se kupuje u knjižarama.

Zbog pogrešaka koje su moguće pri ručnom unosu podataka iz papirnatih obrazaca u bazu FINA-e, preporuka je, kad je to moguće, predavati izvještaj u elektroničkom obliku. Financijski izvještaj u elektroničkom obliku popunjava se isključivo pomoću računala i predaje FINA-i u e-obliku na CD-u ili USB-u odnosno u e-obliku putem Interneta.

3. Obveze određenih neprofitnih organizacija vezano uz predaju financijskih izvještaja

3.1. Podnošenje financijskih izvještaja za neprofitne organizacije koje imaju podružnice

Neprofitne organizacije koje imaju podružnice koje nemaju svoju pravnu osobnost (nemaju svoj matični broj i OIB) podnose jedan financijski izvještaj na razini pravne osobe. Dakle, podružnice (organizacijski dijelovi neprofitne organizacije) bez pravne osobnosti ne podnose financijske izvještaje FINA-i.

3.2. Vjerske zajednice

Sukladno čl. 2. st. 3. Zakona, vjerske zajednice izuzete su od obveze sastavljanja i predaje financijskih izvještaja. Međutim, neprofitne organizacije kojima je osnivač vjerska zajednica obveznici su sastavljanja i predaje polugodišnjih financijskih izvještaja FINA-i.

3.3. Političke stranke

Sukladno čl. 2. st. 2. Zakona, odredbe toga Zakona primjenjuju se na političke stranke vezano na vođenje poslovnih knjiga i upis u Registar neprofitnih organizacija, ali se na političke stranke NE primjenjuju odredbe o sastavljanju i predaji financijskih izvještaja. Dakle, političke stranke ne predaju polugodišnje financijske izvještaje FINA-i.

3.4. Ustanove

Ustanove kojima su osnivači fizičke i pravne osobe, a temeljni cilj njihovog osnivanja i djelovanja je stjecanje dobiti, NE predaju financijske izvještaje za neprofitne organizacije, već vode računovodstvo i predaju financijske izvještaje za poduzetnike.

4. Predaja polugodišnjeg financijskog izvještaja neprofitne organizacije koja vodi dvojno knjigovodstvo

ističemo...

Za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2023. neprofitna organizacija predaje **Izvještaj o prihodima i rashodima na Obrascu: PR-RAS-NPF.**

U nastavku dajemo određene napomene vezane uz sastavljanje Obrasca PR-RAS-NPF (Izvještaj o prihodima i rashodima):

- iznos poreza na dobit se NE iskazuje u retku AOP 153 - Obveze porezana dobit – ovaj AOP popunjava se samo kod sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja neprofitnih organizacija koje plaćaju porez na dobit;
- od AOP 164 do AOP 169 traži se iskazivanje vrijednosti ostvarenih investicija u novu dugotrajnu imovinu. U navedene pozicije iskazuju se ulaganja (prometi) u dugotrajnu imovinu tijekom 2023., a ne stanja;
- popunjavaju se svi stupci, stupac 4 - Ostvareno prethodne godine i stupac 5 - ostvareno u izvještajnom razdoblju. Iznimno, stupac 4 - Ostvareno prethodne godine, ne popunjava: neprofitna organizacija koja je osnovana tijekom 2023. godine, neprofitna organizacija koja je u 2023. godini prešla s jedno-

stavnog na dvojno knjigovodstvo pravna osoba koja je tijekom 2023. godine prešla iz proračunskog na računovodstvo. Neprofitna organizacija koja nije predala financijske izvještaje ranijih godina, a imala je obvezu, iste ne može naknadno predati niti FINA-i niti Ministarstvu financija. Prema Uputi, takva neprofitna organizacija obvezna je popuniti podatke u stupcu „Ostvareno prethodne poslovne godine“, bez obzira na činjenicu da prethodne godine nije predala financijski izvještaj.

Polugodišnji financijski izvještaj čuva se do predaje polugodišnjeg financijskog izvještaja za isto razdoblje sljedeće godine.

Neprofitna organizacija u zaglavlju **Referentne stranice** označava da je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva odgovorom na pitanje: „obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva“ (DA). Potrebno je označiti i razdoblje za koje se izvještaj sastavlja odabirom razdoblja 2023-06 u polju „Oznaka razdoblja“.

5. Plaćanje poreza na dobit kod neprofitnih organizacija koje obavljaju gospodarsku djelatnost

Uz osnovnu djelatnost, neprofitna organizacija može obavljati i gospodarsku djelatnost ako je to propisano **statutom**, a sukladno posebnim propisima kojima se uređuju uvjeti za obavljanje te vrste djelatnosti.

Tako je Zakonom o udrugama (Nar. nov., br. 74/14, 70/17, 98/19 i 151/22) propisano da gospodarske djelatnosti **udruga** može obavljati pored djelatnosti kojima se ostvaruju njezini ciljevi utvrđeni **statutom**, ali ih ne smije obavljati radi stjecanja dobiti za svoje članove ili treće osobe. Ako u obavljanju gospodarske djelatnosti udruga ostvari višak prihoda nad rashodima, on se mora sukladno statutu udruge koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih statutom.

U slučaju da neprofitna organizacija obavlja gospodarsku djelatnost može postati obveznikom plaćanja poreza na dobit ako bi neoporezivanjem te djelatnosti stekla neopravdane povlastice na tržištu. Da bi se odredilo je li neprofitna organizacija obveznik plaćanja poreza na dobit po osnovu obavljanja gospodarske djelatnosti, potrebno je utvrditi:

- dovodi li neoporezivanje do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu,
- obavlja li se ta djelatnost samostalno,
- obavlja li se ta djelatnost trajno i
- obavlja li se ta djelatnost radi ostvarivanja dobiti ili drugih gospodarstveno procjenjivih koristi.

Ako neprofitna organizacija uz gospodarsku djelatnost ima i **prihode od neprofitne djelatnosti** (članarine, donacije, pokloni), za taj dio prihoda i pozitivne razlike između prihoda i rashoda, **nije obveznik plaćanja poreza na dobit.**

U slučaju kada neprofitna organizacija počne obavljati gospodarsku djelatnost za koju postoji obveza plaćanja poreza na dobit dužna je tu činjenicu prijaviti u **roku 8 dana od dana početka obavljanja djelatnosti** (čl. 2. st. 7. Zakon o porezu na dobit) putem Obrasca Prijava činjenica bitnih za oporezivanje. Obrazac se može preuzeti s mrežnih stranica Porezne uprave.

Neprofitna organizacija koja je obveznik plaćanja poreza na dobit, može plaćati porez na dobit na jedan od tri sljedeća načina:

- 1) prema **računovodstvenom načelu** (po tzv. „redovnom“ postupku) - porez se utvrđuje na osnovicu koja je razlika prihoda i rashoda, uvećana i umanjena prema odredbama Zakona o porezu na dobit. Porez se utvrđuje putem Obrasca PD;
- 2) prema **novčanom načelu** - porezni obveznik koji u prethodnom poreznom razdoblju nije ostvario prihode veće od 995.421,06 eura može poreznu osnovicu utvrditi prema novčanom načelu.

Porez na dobit po novčanom načelu utvrđuje se putem Obrasca PD-NN.

- 3) prema **paušalnom načelu**. Paušalno plaćanja poreza na dobit propisano je čl. 5.b Zakona o porezu na i čl. 11.a Pravilnika o porezu na dobit. Uvjet da bi neprofitna organizacija mogla plaćati porez na dobit u paušalnom iznosu je da u prethodnom poreznom razdoblju **nije** po osnovi obavljanja gospodarske djelatnosti ostvarili **prihode veće od 995.421,06 eura**.

Neprofitne organizacije NE mogu plaćati porez na dobit u paušalnom iznosu ako obavljaju **samo** gospodarsku djelatnost po osnovi koje su obveznici poreza na dobit ili po osnovi te gospodarske djelatnosti ostvaruju **više od 50% ukupnih prihoda**. Porez na dobit u paušalnom iznosu mogu plaćati neprofitne organizacije koje vode jednostavno knjigovodstvo kao i one koje vode dvojno knjigovodstvo. Porez na dobit prema paušalnom načelu utvrđuje se putem Obrasca PD-PO.

Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva, a istovremeno obavlja neprofitnu djelatnost i gospodarsku djelatnost za koju plaća porez na dobit (prema Obrascu PD ili Obrascu PD-NN), za knjiženje poslovnih promjena upotrebljava **kontni plan za neprofitne organizacije** i prati poslovne događaje unutar propisanih poslovnih knjiga neprofitnog računovodstva. Dakle, neprofitna i gospodarska djelatnost evidentiraju se u **jednoj jedinstvenog glavnoj knjizi**.

Neprofitna organizacija koja vodi dvojno knjigovodstvo i plaća porez na dobit od gospodarske djelatnosti, dostavljaju također polugodišnji financijski izvještaj na Obrascu: **PR-RAS-NPF (Izveštaj o prihodima i rashodima)**. Za polugodišnje razdoblje ne popunjava se **AOP oznaka 153 Obveza poreza na dobit po obračunu**.

Više o vođenju knjigovodstva kod neprofitnih organizacija koje plaćaju porez na dobit možete pročitati u RiPup-u br. 11/2021 u članku: „Računovodstvo neprofitne organizacije koja vodi dvojno knjigovodstvo i plaća porez na dobit“.

6. Sastavljanje Obrasca: PR-RAS-NPF u eurima

S obzirom da je euro uveden kao službena valuta u Republici Hrvatskoj, obrazac: PR-RAS-NPF popunjava se u eurima. Zbog toga biti će potrebno iznose koji se upisuju u stupac „Ostvareno u istom razdoblju prethodne godine“ preračunati iz kuna u eure. Preračunavanje novčanih iskaza provodi se uz primjenu fiksnog tečaja konverzije sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje kako je to propisano od čl. 13. do 16. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (Nar. nov., br. 57/22 i 88/22). **Fiksni tečaj konverzije je 7,53450 kuna za 1 euro**.

Preračunavanje izvršava se primjenom punoga brojčanog iznosa fiksnog tečaja konverzije te zaokruživanjem dobivenog iznosa u skladu s matematičkim pravilima zaokruživanja, pri čemu **se dobiveni rezultat zaokružuje i to na dvije decimale, a na temelju treće decimale**.

Pri preračunavanju primjenjuje se sljedeće matematičko pravilo zaokruživanja:

- ako je **treća decimala manja od pet**, druga decimala ostaje **nepromijenjena**,
- ako je **treća decimala jednaka ili veća od pet**, druga decimala **povećava se za jedan**.

Primjer preračunavanje cijena/ novčanog iskaza vrijednosti i zaokruživanje na 2 decimale:

Cijena / Novčani iskaz vrijednosti	Fiksni tečaj konverzije	Cijena / Novčani iskaz u eurima prije zaokruživanja	Cijena / Novčani iskaz u eurima nakon zaokruživanja
79,99 kn	7,53450	10,6164974 EUR	10,62 EUR
129,32 kn	7,53450	17,1637136 EUR	17,16 EUR
20,00 kn	7,53450	2,65445617 EUR	2,65 EUR

Slika – Iskazivanje iznosa na Obrascu: PR-RAS-NPF

Obrazac: PR-RAS-NPF					
IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA					
za razdoblje od _____ do _____					
2023.					
u eurima					
Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno u istom razdoblju prethodne godine	Ostvareno u izvještajnom razdoblju	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
PRIHODI					
3	PRIHODI (AOP 002+005+008+011+024+032+041)	001	Iznos u kunama preračunat u eure uz fiksni tečaj konverzije	u eurima	
31	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga (AOP 003+004)	002			
3111	Prihodi od prodaje roba	003			
3112	Prihodi od pružanja usluga	004			
32	Prihodi od članarina i članskih doprinosa (AOP 006+007)	005			
3211	Članarine	006			
3212	Članski doprinosi	007			
33	Prihodi po posebnim propisima (AOP 009+010)	008			

Detaljnije o knjigovodstvenoj evidenciji prelaska s kune na euro kod neprofitnih organizacija možete pročitati u ovom broju RiPup-a u članku „Knjigovodstvene evidencije kod neprofitnih organizacija na prijelazu godine u procesu prelaska na euro kao službene valute u RH“.